

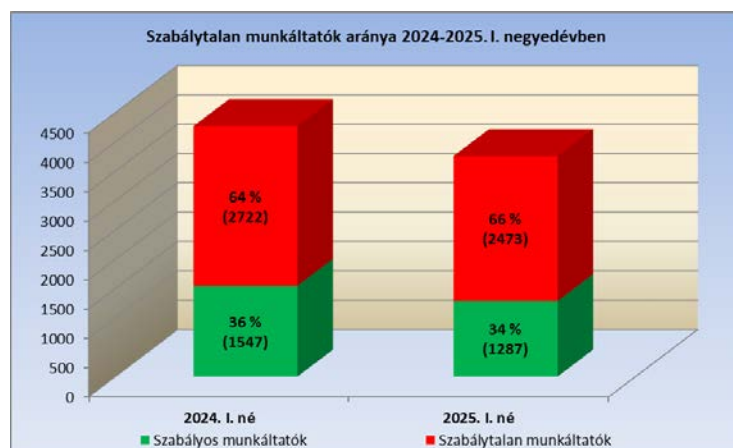
A foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzések tapasztalatai (2025. január 1. – március 31.)

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság a hatósági ellenőrzést végző kormányhivatalok beszámolóí alapján elkészítette a 2025. I. negyedévre vonatkozó foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzések tapasztalatairól szóló országos összefoglaló jelentését. Az időszakos összefoglaló jelentés elkészítése az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 15. § (2) bekezdésén alapul.

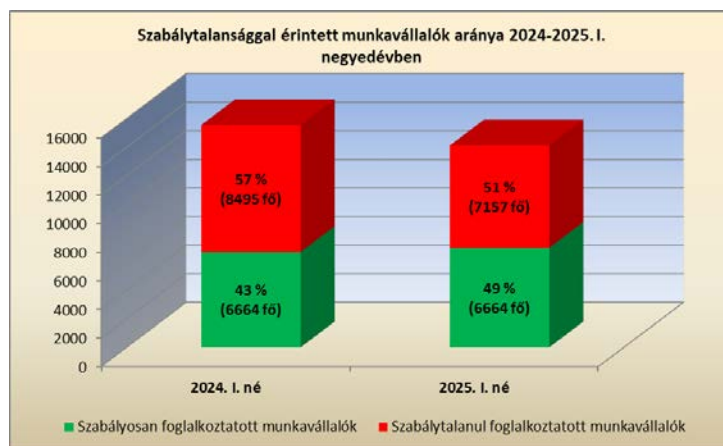
1. Főbb ellenőrzési adatok

2025. március 31. napjáig a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság országosan összesen **3 760 munkáltatót** ellenőrzött, a vizsgálatok során a **foglalkoztatók 66 %-nál tárt fel munkaügyi jogszértéseket**, amelyek az ellenőrzés alá vont **munkavállalók (14 122 fő) 51 %-át érintették**.

2024. első negyedévhez viszonyítva az **ellenőrzések számában** (2024. március 31-ig: 4 269 db) **csökkenés**, a **szabálytalan munkáltatók arányában** (2024. március 31-ig 64 %) **emelkedés** tapasztalható.

Az **ellenőrzésbe bevont munkavállalók számában csökkenés** (2024. március 31-ig: 15 549 fő) látható, **arányaiban 6 százalékkal kisebb munkavállalói kört érintett** (2024. március 31-ig: 57 %) valamilyen **munkaügyi jogszértés** a vizsgált időszakban.

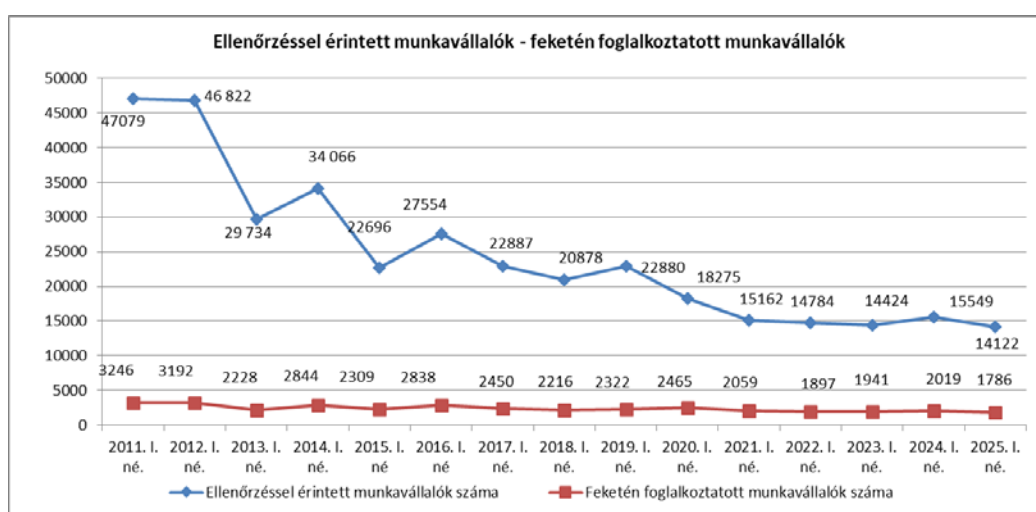

2. Tipikus jogsértések

A foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzési célpontok kiválasztása során a hatóságok valamennyi ágazat ellenőrzése estén arra törekednek, hogy valóban olyan munkahelyeket vonjanak ellenőrzés alá, ahol a munkavállalók jogait megsértik a foglalkoztatók. Az ágazatok széles körének elérésében nagy szerepe van a helyi, saját tervezésű, valamint a szakmai irányító által országos szinten elrendelt célvizsgálatoknak, akcióellenőrzéseknek. Egy-egy ellenőrzési tárgykörre, vagy tevékenységi körre célirányosan megtervezett ellenőrzéssorozattal biztosítani lehet az aktuális felmerülő jogsértések hatékonyabb ellenőrzését.

2.1. Feketefoglalkoztatás

Az első negyedéves ellenőrzési tapasztalatok szerint a **feketefoglalkoztatás aránya** a 2024. év hasonló időszakához képest **csökkent**, az ellenőrzött munkavállalók **12,65 %-át (1 786 fő)** érintette (2024. I. negyedév: 12,98 %, 2019 fő).

Összesen	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2021. I. né.	15162	2059	13,58%
2020. I. né.	18275	2465	13,49%
2023.I. né.	14424	1941	13,46%
2024. I. né.	15549	2019	12,98%
2022. I. né.	14784	1897	12,83%
2025. I. né.	14122	1786	12,65%
2017. I. né.	22887	2450	10,70%
2018. I. né.	20878	2216	10,61%
2016. I. né.	27554	2838	10,30%
2015. I. né.	22696	2309	10,17%
2019. I. né.	22880	2322	10,15%
2014. I. né.	34066	2844	8,35%
2013. I. né.	29734	2228	7,49%
2011. I. né.	47079	3246	6,89%
2012. I. né.	46822	3192	6,82%

Az összes ágazat közül az építőiparból került ki az összes ellenőrzött és feketén foglalkoztatott munkavállaló 34,09 %-a (609 fő), ez az arány kevesebb a 2024. év első negyedéves adattól (41 %, 828 fő).

A kifejezetten az **építőiparban ellenőrzött munkavállalókkal** összevetve már **emelkedés** tapasztalható (19,79 %-ról **24,23 %-ra** változott).

Építőipar	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2018. I. né.	1684	664	39,43%
2021. I. né.	2499	927	37,09%
2020. I. né.	3154	1065	33,77%
2016. I. né.	3181	1067	33,54%
2014. I. né.	3385	981	28,98%
2017. I. né.	2270	656	28,90%
2013. I. né.	1952	552	28,28%
2015. I. né.	2539	698	27,49%
2022. I. né.	3092	846	27,36%
2019. I. né.	2799	750	26,80%
2011. I. né.	2582	674	26,10%
2025. I. né.	2513	609	24,23%
2023. I. né.	4160	840	20,19%
2024. I. né.	4184	828	19,79%
2012. I. né.	2601	503	19,34%

A mezőgazdaságból az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 1,3 %-a (23 fő) került ki, mely jelentősen alacsonyabb arány (7,6 %, 154 fő) a tavalyi év azonos időszakában tapasztaltakhoz képest.

A **mezőgazdaságban feketén foglalkoztatott** munkavállalók **aránya is csökkent** az előző év azonos időszakához képest (2024. március 31-ig 14,79 %, 2025. március 31-ig **11,86 %**).

Mezőgazdaság	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2017. I. né.	983	399	40,59%
2015. I. né.	602	212	35,22%
2016. I. né.	649	134	20,65%
2018. I. né.	832	140	16,83%
2019. I. né.	1426	230	16,13%
2021. I. né.	483	76	15,73%
2013. I. né.	612	92	15,03%
2024. I. né.	1041	154	14,79%
2023. I. né.	424	61	14,39%
2020. I. né.	709	95	13,40%
2011. I. né.	1151	138	11,99%
2025. I. né.	194	23	11,86%
2012. I. né.	2244	258	11,50%
2014. I. né.	1248	141	11,30%
2022. I. né.	268	26	9,70%

A **feldolgozóiparban** az ellenőrzéssel érintett munkavállalók **8,87 %-át (108 fő)** feketén foglalkoztatták, ami 2024. első negyedéhez képest **nőtt** (7,02 %, 143 fő).

A **gépiparban** az ellenőrzött munkavállalók **1,7 %-át (38 fő)** érintette a feketefoglalkoztatás, amely **arány kisebb** a 2024. évi első negyedéhez viszonyítva (3,10 %, 49 fő). A gépiparban ennek ellenére továbbra is alig jellemző a munkavállalók feketén történő foglalkoztatása.

Az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 8,17 %-a került ki a két szektorból összesen, 2024. március 31-ig 9,5 % volt ez az arányszám.

Feldolgozóipar	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2025. I. né.	1217	108	8,87%
2024. I. né.	2037	143	7,02%
2017. I. né.	3485	191	5,48%
2022. I. né.	1150	58	5,04%
2021. I. né.	1935	88	4,55%
2023. I. né.	2188	87	3,98%
2018. I. né.	2849	113	3,97%
2020. I. né.	3076	114	3,71%
2014. I. né.	6695	242	3,61%
2011. I. né.	7011	232	3,31%
2015. I. né.	3874	124	3,20%
2012. I. né.	7903	240	3,04%
2016. I. né.	5803	175	3,02%
2019. I. né.	5669	166	2,93%
2013. I. né.	7996	167	2,09%

Gépipar	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2013. I. né.	2164	99	4,57%
2015. I. né.	1961	71	3,62%
2024. I. né.	1583	49	3,10%
2016. I. né.	4334	101	2,33%
2012. I. né.	6700	155	2,31%
2023. I. né.	806	18	2,23%
2019. I. né.	2199	40	1,82%
2025. I. né.	2230	38	1,70%
2020. I. né.	3155	47	1,49%
2022. I. né.	3308	38	1,15%
2014. I. né.	7164	78	1,09%
2011. I. né.	9197	83	0,90%
2017. I. né.	4461	36	0,81%
2021. I. né.	2697	14	0,52%
2018. I. né.	2865	13	0,45%

A személy- és vagyonvédelem területéről országosan 2025. első negyedévében az összes feltárt feketén foglalkoztatott munkavállaló 5,2 %-a (93 fő) került ki, ami javulás a 2024. azonos időszakában mért 5,7 %-nál (116 fő).

Az ágazatban munkát végző ellenőrzött munkavállalóknak 10,67 %-át foglalkoztatták feketén, mely arány a 2024-ban mért 8,50 %-hoz képest emelkedett.

Vagyonvédelem	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2022. I. né.	1084	280	25,83%
2021. I. né.	660	160	24,24%
2017. I. né.	1201	285	23,73%
2016. I. né.	2310	528	22,86%
2014. I. né.	2301	416	18,08%
2020. I. né.	1156	207	17,91%
2013. I. né.	1866	318	17,04%
2018. I. né.	2810	447	15,91%
2023. I. né.	569	81	14,24%
2011. I. né.	4691	639	13,62%
2012. I. né.	5768	729	12,64%
2015. I. né.	2307	285	12,35%
2019. I. né.	1460	162	11,10%
2025. I. né.	872	93	10,67%
2024. I. né.	1364	116	8,50%

Az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 9,8 %-a (174 fő) a kereskedelem területéről került ki, amely arány 2024. első negyedévhez (9,11 % 184 fő) képest kis mértékben emelkedett.

Az ágazatban ellenőrzött munkavállalókra vetítve azonban javulás tapasztalható, mivel a kereskedelmi ágazatban dolgozók **7,53 %-át** érintette a feketefoglalkoztatás valamelyik formája, szemben a tavalyi év 10,31 %-ával.

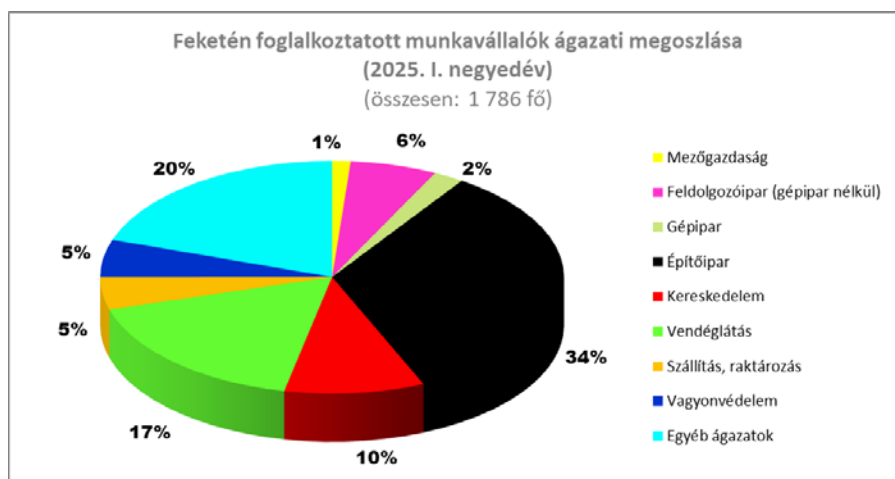
Kereskedelem	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2011. I. né.	6956	762	10,95%
2024. I. né.	1785	184	10,31%
2020. I. né.	1702	175	10,28%
2023. I. né.	1753	159	9,07%
2019. I. né.	2609	233	8,93%
2015. I. né.	3143	247	7,86%
2025. I. né.	2310	174	7,53%
2014. I. né.	4386	329	7,50%
2017. I. né.	4103	296	7,21%
2016. I. né.	4089	268	6,55%
2018. I. né.	3214	207	6,44%
2022. I. né.	2759	169	6,13%
2021. I. né.	3729	226	6,06%
2013. I. né.	5727	296	5,17%
2012. I. né.	8244	322	3,91%

Az összes ellenőrzött és feketén foglalkoztatott munkavállaló 17,18 %-a (307 fő) került ki a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás ágazatból, ami a 2024. március 31-ig tartó időszakban mért 14,06 %-hoz (284 fő) képest növekedést mutat.

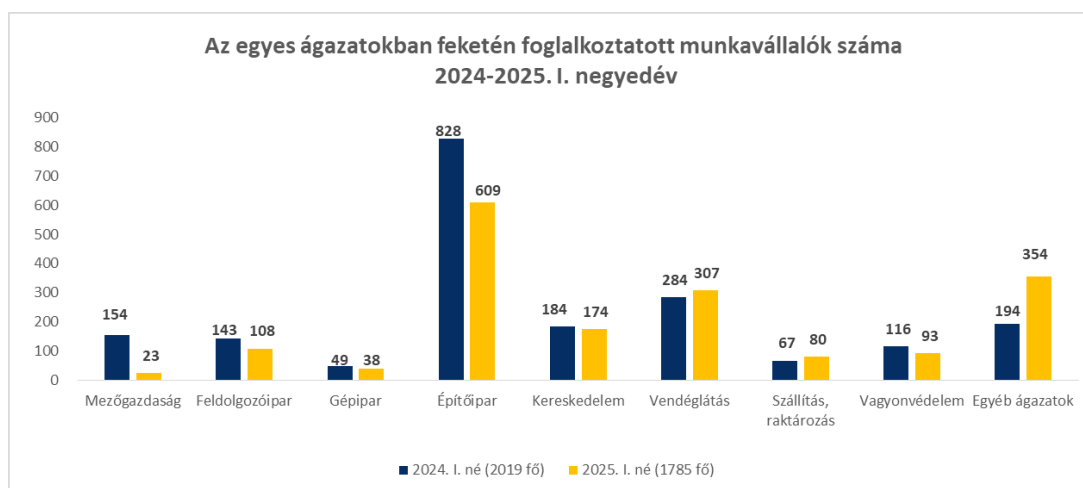
A vendéglátásban, szálláshely-szolgáltatás ágazatból az ágazaton belül az ellenőrzött és feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya 15,24 % (307 fő), ami az előző év ugyanezen időszakához képest **javulást** mutat (22,12 %, 284 fő).

Vendéglátás	Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya
2024. I. né.	1284	284	22,12%
2021. I. né.	1005	208	20,70%
2020. I. né.	1647	266	16,15%
2025. I. né.	2014	307	15,24%
2023. I. né.	1524	231	15,16%
2022. I. né.	1533	202	13,18%
2017. I. né.	2024	265	13,09%
2014. I. né.	2085	271	13,00%
2016. I. né.	2476	318	12,84%
2018. I. né.	2394	306	12,78%
2019. I. né.	1939	233	12,02%
2015. I. né.	2155	257	11,93%
2013. I. né.	3151	334	10,60%
2012. I. né.	3758	309	8,22%
2011. I. né.	3720	204	5,48%

Az egyes ágazatokon belül ellenőrzött munkavállalókra vetítve javult a feketefoglalkoztatás aránya a mezőgazdaság, a gépipar, a kereskedelem és a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás területén, azonban a 2024. évi I. negyedévhez képest **növekedés** tapasztalható az építőipari, a feldolgozóipari, a vagyonvédelmi ágazatokban.

A **javuló tendencia ellenére** továbbra is az **építőiparból kerül ki** – a korábbi ellenőrzési tapasztalatokhoz hasonlóan - **a legtöbb feketén foglalkoztatott munkavállaló**, ezt követi a vendéglátás, a kereskedelem területe, majd a főbb ágazatokon kívüli úgynevezett „egyéb” ágazatok.

A **legjellemzőbb szabálytalanság** továbbra is a munkaviszonyban és az egyszerűsített foglalkoztatásban egyaránt fellelhető **bejelentés elmulasztása**.

A "feketemunka" valamennyi formája a társadalom számára negatív hatással bír, mert nem csak a gazdaság fejlődését hátráltatja, de hátrányos versenyhelyzetet teremt a jogkövető vállalkozások számára, sérti a munkavállalók alapvető garanciális jogait, valamint veszélyezteti az egyének nyugdíj- és társadalombiztosítási ellátását is. A szándékos jogsértésekkel a foglalkoztatóknak az a célja, hogy a törvényi előírásokat betartó versenytársakkal szemben előnybe kerüljenek, valamint nagyobb nyereséget érjenek el.

A bejelentés nélküli foglalkoztatással kapcsolatban a munkáltatók továbbra is az adminisztrációs hibára vagy könyvelői mulasztásra illetve a „próbamunkára” hivatkoznak.

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a bejelentések elmulasztása a közterhek befizetésének tudatos elkerülésére, illetve az időbeli korlátok kijátszására irányul. Az egyszerűsített foglalkoztatás bejelentésének elmaradása gyakran köthető figyelmetlenséghez, rossz gyakorlathoz vagy könyvelői mulasztáshoz is.

Ezt a megállapítást támasztják alá azon esetek, amikor a foglalkoztató késedelmesen, de a foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzés megkezdése előtt jelenti be az adóhatósághoz az alkalmi munkavállalót.

Többször előforduló jogsértés a **részmunkaidős bejelentés**, teljes munkaidőben történő foglalkoztatás mellett, azonban ennek a jogsértésnek a bizonyítása nehézségekbe ütközhet, mert az érintett munkavállalók félnek a munkáltatójuk ellen nyilatkozni, ezért a hatóságnak egyéb bizonyítékokat is szükséges beszereznie, hogy feltárja a jogsértést.

A már megszűnt jogviszonyú munkavállalókkal kapcsolatban a jogsértés feltárása eredményesebb lehet, mert ilyen esetben a volt munkavállalók már egyáltalán nem félnek felfedni foglalkoztatásuk tényleges körülményeit.

Munkaszerződés nélküli foglalkoztatás során azok a munkáltatók, akik nem akarnak feketén foglalkoztatni, elsődlegesnek tartják a bejelentést, mert az a céljuk, hogy a munkavállaló mihamarabb elkezdje a munkát. A munkaszerződések írásba foglalását ezért későbbre halasztják, és ilyenkor előfordul, hogy megfelelnek az írásba foglalásról.

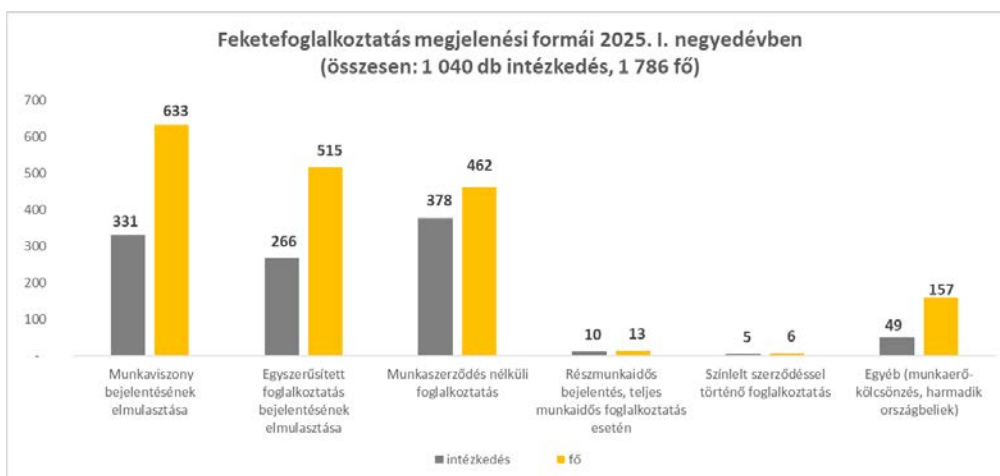
Egyre kevésbé fordul elő a **színeli szerződéssel** történő foglalkoztatás, mely általában a jogszabályok téves alkalmazása miatt történik.

Harmadik országbeliek szabálytalan foglalkoztatása rendszerint a tartózkodási vagy munkavállalási engedély hiányával, engedélyben megjelölt munkavégzési helytől eltérő munkahelyen történő foglalkoztatással, vagy lejárt, érvénytelen engedéllyel vagy nem megfelelő adóhatósági bejelentéssel valósult meg.

Ágazati megoszlásban tekintve a harmadik országbeliek foglalkoztatásával kapcsolatos jogsértés majdnem minden nagyobb nemzetgazdasági ágazatban előfordult. Jelentősebb jogsértéssel érintett munkavállalói létszám a feldolgozóipar (39 fő), az építőipar (24 fő) és az „egyéb” ágazatok (76 fő) területén fordult elő. A mezőgazdaságban és a vagyonvédelem területén nem tárt fel a hatóság ilyen irányú jogsértést.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint a **foglalkoztatók igyekeznek a harmadik országbeli munkavállalókat érintő foglalkoztatási szabályokat betartani a legális foglalkoztatás érdekében**, ennek ellenére előfordul, hogy a foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés során jogsértés feltárására kerül sor.

A jogsértések elkövetése általában arra vezethető vissza, hogy a foglalkoztatók nem fordítanak kellő figyelmet a foglalkoztatással járó adminisztrációra, a szükséges engedélyek meglétére, beszerzésére vagy hosszabbítására.

2.2. Munkaidő, pihenőidő, rendkívüli munkavégzés

A **munkaidővel, pihenőidővel és rendkívüli munkavégzéssel** kapcsolatos jogsértések 2025. március 31-ig **kevesebb munkavállalót** érintettek, mint 2024. év első negyedévében (2024. I. negyedév: 2 387 fő, **2025. I. negyedév: 1 879 fő**).

A munkaidővel kapcsolatos jogsértések 2025. első negyedévében legnagyobb létszámban a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás, a vagyonvédelem és a kereskedelem területén dogozókat érintette, de a többi ágazatban is előfordult.

A **munkaidő-beosztás hiányával (1 014 fő)** és a **munkaidőkerettel (519 fő)** kapcsolatos szabálytalanságok érintik a legnagyobb munkavállalói létszámot a munkaidővel kapcsolatos jogsértések közül.

Ezek a jogsértések általában a jogszabályismeret hiányára vezethetőek vissza, mert például a foglalkoztató nem ismeri az Mt. rendelkezését, mint például azt, hogy a **munkaidő-beosztást** írásban kell közölni a munkavállalókkal, éppen ezért úgy gondolják, hogy elegendő, ha a felek szóban egymás között megbeszélik a következő heti munkaidő-beosztást.

Munkaidőkeretet érintő jogsértések esetében a munkaidőkeret kezdő és befejező időpontjának írásbeli meghatározásának elmaradása a legjellemzőbb. Ennek hiányában azonban **nem ellenőrizhető például a munkaidőkereten felül teljesített rendkívüli munkavégzés, így annak munkabérrel vagy szabadidővel történő ellentételezése se**. A foglalkoztatók sok esetben nem tudják, mit jelent a munkaidőkeret, valamint az annak alkalmazására vonatkozó szabályokat sem ismerik teljes körűen.

2.3. Munkaidő-nyilvántartás

A **munkaidő-nyilvántartás hiányával**, vagy **adatainak valótlan rögzítésével** kapcsolatos szabálytalanságok 2025. március 31-ig **1 451 főt** érintettek, ami **kevesebb** a 2024. hasonló időszakában mért adatokhoz képest (1 812 fő).

A munkaidő-nyilvántartással kapcsolatos szabálytalanságok leginkább a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás, a kereskedelem és az építőipar területén dolgozó munkavállalókat érintették.

A jogsértés megvalósulásának formái

- a munkáltatók a nyilvántartás-vezetési kötelezettségüket - jogsértően - átruházzák a munkavállalókra, akik vagy nem, vagy hiányosan vezetik a munkaidő-nyilvántartást,
- tudatos mulasztás, azaz a munkáltatók tisztában vannak az előírásokkal, de azt nem tartják komoly hiányosságnak.

Ezzel a magatartással több más jogsértést is leplez(het)nek a foglalkoztatók. Így például a részmunkaidőre bejelentett munkavállalók teljes munkaidős foglalkoztatását vagy a pótlékfizetési kötelezettségüket játsszák ki, mivel nyilvántartás hiányában ezek már csak nehezen ellenőrizhetők.

A munkáltatók így közvetetten a munkavállalók alapvető jogait sértik meg, hiszen a munkaidő-nyilvántartás nélkülözhetetlen a pontos bérszámfejtésnél.

A hagyományos papíralapú munkaidő-nyilvántartások mellett jelen vannak a munkaterületre történő beléptetést szabályozó elektronikus rendszerek is, amelyek adatai is nagy segítséget jelentenek a tényleges foglalkoztatás tényének és időtartamának megállapításával kapcsolatban. Ezek az építőipari nagyberuházásoknál általában alkalmazott nyilvántartások megkönnyítik a munkaidő nyomon követését, de szabálytalanságok itt is előfordulhatnak (naprakészség hiánya, hiányos adatok).

2.4. Munkabér

A **munkabérrel kapcsolatos jogsértésekkel** érintett munkavállalói létszám **(1 154 fő)** a 2024. év első negyedévéhez képest (1 549 fő) **csökkent**.

Ágazati megoszlás tekintetében a legnagyobb érintett létszám a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás, a feldolgozóipar, illetve az „egyéb ágazatok” területén fordult elő.

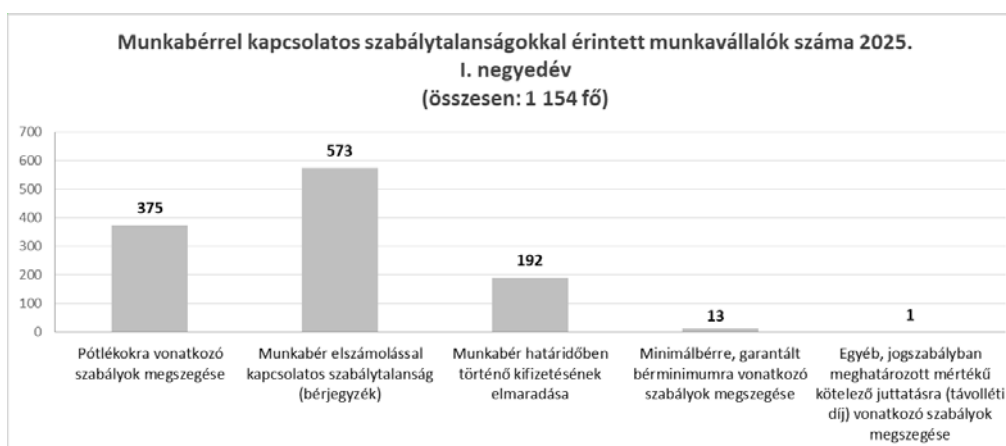
Ezek közül a legtöbb esetben a **munkabér elszámolásra („bérjegyzék”)**, illetve a **pótlékokra vonatkozó szabályok megszegése** fordult elő.

Több alkalommal állapította meg a hatóság, hogy a munkabérről adott elszámolás, bérjegyzék nem az előírásoknak megfelelően készült el, mert abból nem lehetett megállapítani, hogy a munkáltató az alaphéren felül milyen pótlékokat számolt el a munkavállalóknak.

Másik tipikus szabálytalanság, hogy a bérjegyzékek nem alkalmasak az elszámolás helyességének ellenőrzésére, mivel az azokon szereplő adatok eltérnek az annak alapjául szolgáló munkaidő-nyilvántartásokon vezetettéktől.

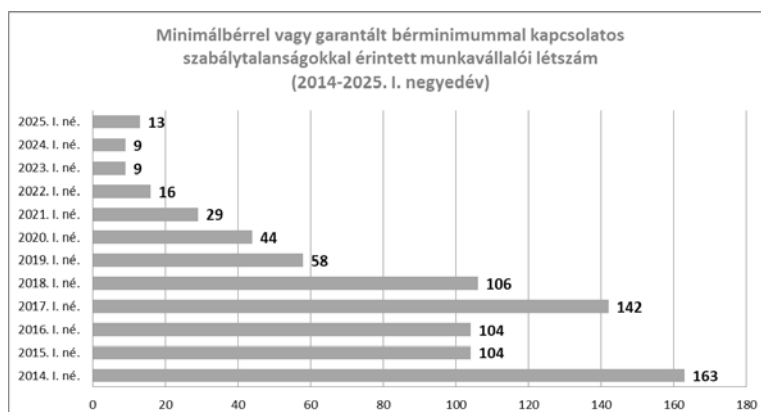
A bérpótlékok megfizetésének az elmaradása sok esetben a jogszabályok nem megfelelő ismeretéből fakad (pl. a könyvelők jogszabály ismeretének hiányosságai), de előfordulnak bérszámfejtési hibák, illetve a foglalkoztató szándékos szabálytalan magatartása is oka lehet ennek.

Előfordult olyan eset is, hogy a felek nem állapodtak meg a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően a munkabér készpénzben történő kifizetéséről.

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság feladatai közé tartozik a **minimálbér és garantált bérminimum megfizetésének ellenőrzése, annak érdekében, hogy a munkavállalók alapvető garanciális jogai minél szélesebb körben érvényesüljenek.**

A jogsértéssel érintett munkavállalók száma az idei első negyedévben **alig változott** a tavalyi év hasonló időszakához képest (2024. március 31-ig: 9 fő, **2025. március 31-ig: 13 fő**). A tapasztalatok szerint a minimálbérrel és garantált bérminimummal kapcsolatos szabálytalanságok **ritkán fordulnak elő.**

2.5. Egyéb szabálytalanságok

A foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésével összefüggő – a munkavállalót megillető – **igazolás kiadásával**, valamint a munkaviszony megszűnéséhez, megszüntetéséhez kapcsolódó **elszámolással kapcsolatos szabálytalanságok az idei első negyedévben 595 főt érintettek.**

2024. március 31-ig csupán 430 fő volt érintett, ebből az adatból látható, hogy egyre több munkavállalót érint ez a jogsértés. Leggyakrabban panaszbejelentés útján kérnek segítséget a munkavállalók a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságtól.

Az ágazati megoszlást tekintve nincs kiemelt ágazat, mindenhol előfordul. De az adatok alapján nagyobb létszámot érintett a feldolgozóipar (64 fő), az építőipar (51 fő), illetve az „egyéb ágazatok” (238 fő) területén.

Számos munkáltató felesleges adminisztrációt lát az igazolás kiadásával kapcsolatban, így nem fordítanak kellő figyelmet a vonatkozó szabályok betartására, de az is előfordult, hogy szándékosan tartották vissza a kilépő dokumentumok átadását, korlátozva ezzel a munkavállalók további munkához jutását, vagy akadályozva a munkavállalókat abban, hogy regisztrált álláskeresővé válhassanak.

Az igazolás kiadását a munkáltató nem tagadhatja meg a munkavállalóktól, ezért, ha a munkáltató ez ügyben nem jogkövető, úgy a hatóság minden esetben kötelezi az igazolás kiadására, valamint az elszámolás teljesítésére.

Jelentősen **lecsökkent** a 2024. első negyedéves adatokhoz képest **a szabadsággal kapcsolatos jogsértésekkel** érintett munkavállalók száma (1171 főről, **149 főre**).

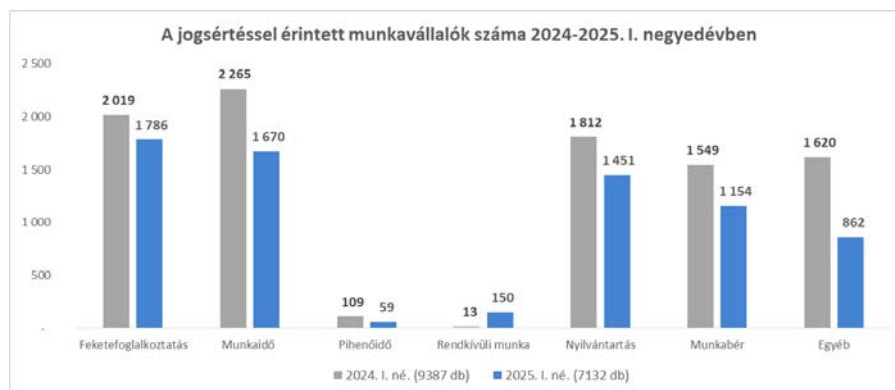
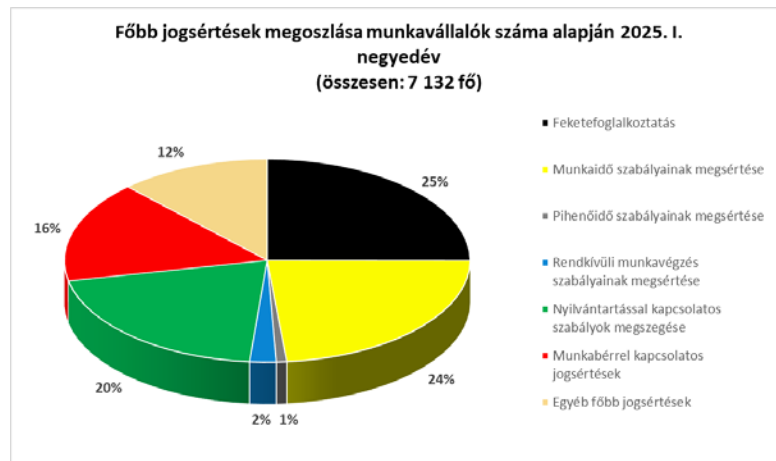
A szabadsággal kapcsolatos szabálytalanságok leggyakoribb esetei, hogy

- a nyilvántartáson „kiírt” szabadságot a munkáltató ténylegesen nem adja ki, a munkavállalók valójában munkát végeznek, valamint,
- a munkáltatók a törvény előírásainak megfelelően nem biztosítják a munkavállalónak a naptári évben egy alkalommal, a legalább tizennégy nap egybefüggő munkavégzés alóli mentesülést.

A szabadságra vonatkozó szabályok foglalkoztató általi betartásának ellenőrzése összetett feladat, mert a munkáltatók „papíron” legtöbbször a jogszabály szerint kiadják a munkavállalókat megillető szabadságokat, és csak a helyszíni ellenőrzés során felvett tanúnyilatkozatokból, illetve egyéb bizonyítékokból derül ki az, hogy a szabadságként nyilvántartott napokon ténylegesen munkavégzés történt.

A szabadság kiadása, illetőleg annak ellenőrzése azért lényeges, mivel a foglalkoztatott a szabadság alatt tud regenerálódni, pihenni, ami az elvégzett munkájára is lényegesen kihat.

Ágazati megosztásban vizsgálva a szabadsággal összefüggő jogsértések a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás (44 fő), és a kereskedelem (34 fő) területén érintettek jelentősebb munkavállalói létszámot.

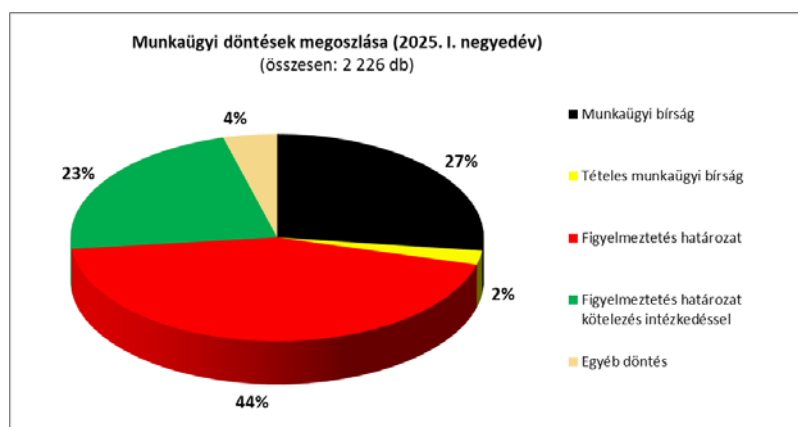

2.6 Döntések

2025. március 31-ig a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság összesen

- **615 db munkaügyi bírságot** szabott ki, összesen **1 003 410 740 Ft összegben**,
- **513 db kötelezés intézkedéssel járó figyelmeztetés** határozatot kiadmányozott,
- **1 002 db szabálytalanságot megállapító figyelmeztetés** határozatot hozott,
- **50 db tételes munkaügyi bírságot** szabott ki – külföldi munkavállalók jogsértő foglalkoztatásával kapcsolatban - **534 563 940 Ft összegben**.

Az érdemi döntések 69,5 % anyagi szankció nélküli döntés volt.

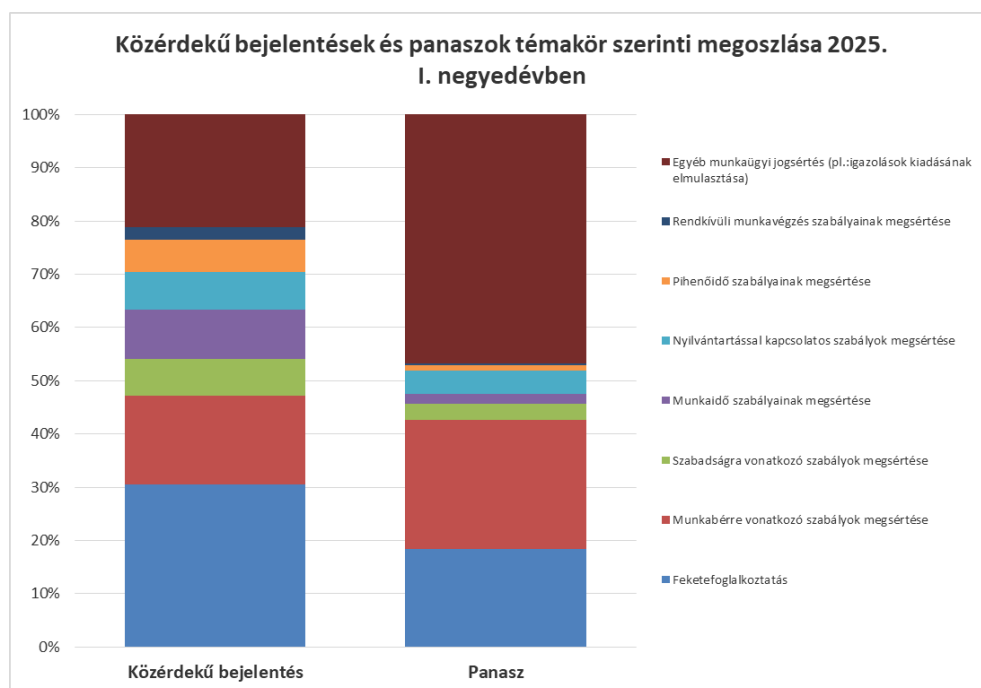
2.7. Közérdekű bejelentések, panaszok

2025. március 31-ig összesen **1 088 db közérdekű bejelentés (318 db) és panasz (770 db)** érkezett a hatóságokhoz, amely szám a 2024. év hasonló időszakához képest (2024. március 31-ig: 1 064 db) **megnövekedett**.

A beadványok megoszlási aránya: **71 % panasz; 29 % közérdekű bejelentés**, amely azt mutatja, hogy a hatóságokhoz egyre több olyan munkavállaló fordul, aki konkrét, beazonosítható egyéni jogsérelme miatt kéri a hatóság segítségét a jogviszonyával kapcsolatban.

A legtöbb jelzés a korábbi tapasztalatokhoz hasonlóan az alábbi jogsértésekkel kapcsolatban érkezett:

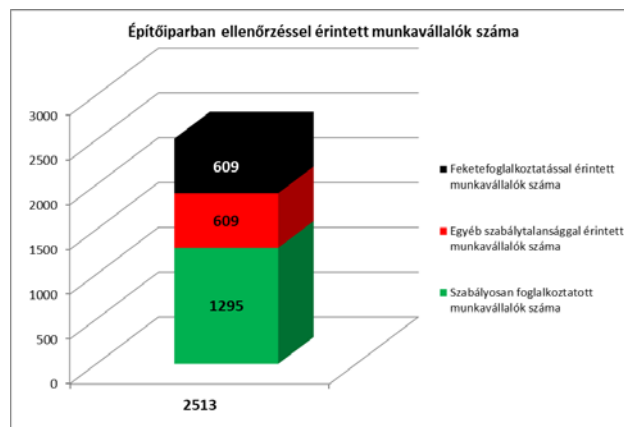
- a **jogviszony megszűnések**or kiadandó igazolások, elszámolások
- a **feketefoglalkoztatás**, valamint
- a **munkabér**

3. Az ellenőrzések összesített tapasztalatai

a) Építőipar

A foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzések 24,5 %-át ebben az ágazatban tartották 2025. első negyedévében (920 db). A munkáltatók által elkövetett súlyos szabálytalanságok 524 db intézkedést, valamint 229 db munkaügyi bírságot vontak maguk után 227 783 600 Ft összegben. A 2 513 ellenőrzött munkavállalóból 1 218 főt érintett valamilyen munkaügyi szabálytalanság. Az ágazatban 609 főt feketén foglalkoztattak, így az ellenőrzéssel érintett munkavállalókhoz viszonyítva **itt jelent meg a feketefoglalkoztatás a legnagyobb arányban**.

Az építőiparban továbbra is a **legjellemzőbb szabálytalanság a feketefoglalkoztatás**, ez ügyben alkalmazták a legtöbb intézkedést (309 db) és itt tapasztalható a legnagyobb munkavállalói érintettség (609 fő) mind az építőipart érintő egyéb jogsértésekhez, mind a többi ágazat feketefoglalkoztatási adataihoz viszonyítva.

A feketefoglalkoztatás szerkezeti megoszlását tekintve megállapítható, hogy legtipikusabb formája a munkaviszonyhoz, illetve egyszerűsített foglalkoztatáshoz kapcsolódó bejelentés elmulasztása.

Számos foglalkoztató például egyáltalán nem jelenti be a segédmunkás, betanított munkás munkakörben dolgozó munkavállalóit egyik munkaviszonyban sem. Szakképzett munkaerő esetében ez kevésbé jellemző munkáltatói magatartás.

A bejelentések elmaradásának oka általában figyelmetlenség, de gyakori a szándékosság is. A területek adottságai, nehezebb megközelíthetősége miatt még mindig reménykednek az ellenőrzések elmaradásában és inkább nem is jelentik be a dolgozókat az adóhatóság felé.

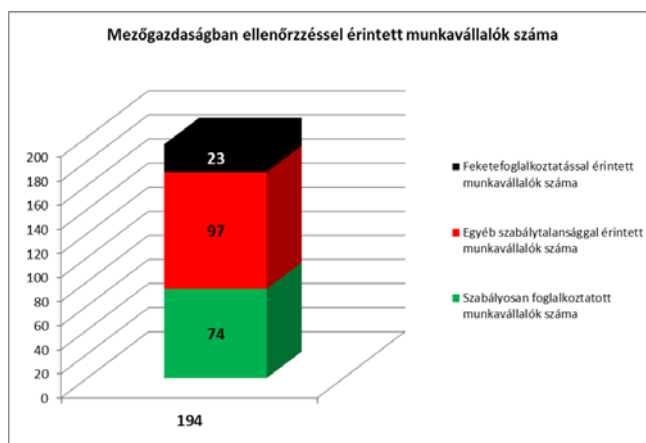
Harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásával kapcsolatos jogsértés 24 főt érintett 2025. I. negyedévében az építőiparban.

A **másik gyakori szabálytalanság a munkaidő-nyilvántartás hiánya vagy hiányos vezetése** (93 intézkedés, 221 fő). Ha az ellenőrzések alkalmával nem tudnak jelenléti ívet, nyilvántartást bemutatni, akkor általában arra hivatkoznak, hogy a munkaterületen nem tudják azt megfelelően tárolni, könnyen beszennyeződnek. Ha mégis van a munkavégzési helyszínen jelenléti ív, az általában „kozmetikázott” nyilvántartás, de ennek bizonyítása sokszor nehézkes. A jogsértések feltárása a munkavállalók együttműködése nélkül komoly akadályokba ütközik.

Példa: 2024. március 28-án a Hajdú-Bihar vármegyei foglalkoztatás-felügyeleti hatóság egy gyár építési területén ellenőrzést tartott. A munkáltató alkalmazásában az ellenőrzés időpontjában 56 fő munkavállaló végzett építőipari szak- és segédmunkát, valamennyien harmadik országbeli munkavállalók. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a foglalkoztató 16 fő esetében nem tartotta be a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatására vonatkozó rendelkezéseket, azzal, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat nem az engedélyben megjelölt munkáltató foglalkoztatta, amely szabálytalanság hosszabb időszakon keresztül állt fenn. Megállapítást nyert továbbá, hogy a vizsgálat alá vont munkavállalók közül a foglalkoztató 39 fő foglalkoztatott vonatkozásában nem teljesítette az adóhatóság felé a bejelentési kötelezettségét, valamint a munkaidő nyilvántartással, illetve a munkaviszony létesítésével összefüggő tájékoztatási kötelezettség megsértésével kapcsolatos jogsértést állapított meg 5 fő munkavállalót érintően.

b) Mezőgazdaság

Az ellenőrzések 1,6 %-a (59 db) a mezőgazdaság területén működő munkáltatókat érintette, velük szemben összesen 34 intézkedés történt és 7 db munkaügyi bírság kiszabására került sor 5 850 000 Ft összegben. Az ellenőrzött 194 munkavállalóból 120 főt érintett valamilyen szabálytalanság, ebből a feketén foglalkoztatott munkavállalók 23 főt tettek ki.

Az ágazatban jelen vannak az alkalmi munka keretében foglalkoztatók és a nagyobb volumenű mezőgazdasági termelésre berendezkedett – nagy létszámú munkaerőt foglalkoztató - vállalkozások is. Itt jellemző leginkább az atipikus foglalkoztatás (többnyire egyszerűsített foglalkoztatás keretében mezőgazdasági idénymunka).

A nem gépesített, hagyományos állattartó telepeken történő munkavégzés speciális szaktudást és tapasztalatot igényel, amellyel viszonylag kevés munkavállaló rendelkezik. Ez a szűk szakmai kompetencia a munkáltatók számára nehézséget okozhat a szabályos foglalkoztatás keretein belül megfelelő munkaerő megtalálásában. Emiatt a munkáltatók egy része hajlandó kockázatot vállalni a be nem jelentett munkaerő alkalmazásával.

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság az ágazat ellenőrzése során nagy hangsúlyt fektet az emberkereskedelem, a munkacélú kizsákmányolás vélelmezhető megvalósulási formájának feltárására is, mivel a tanyákon végzett, kevésbé látható állattartási tevékenységek során jelentősen magasabb a kockázata annak, hogy munkavállalókat kényszermunkára fognak, vagy más módon kizsákmányolnak. 2025 első három hónapjában nem fordult elő ilyen eset.

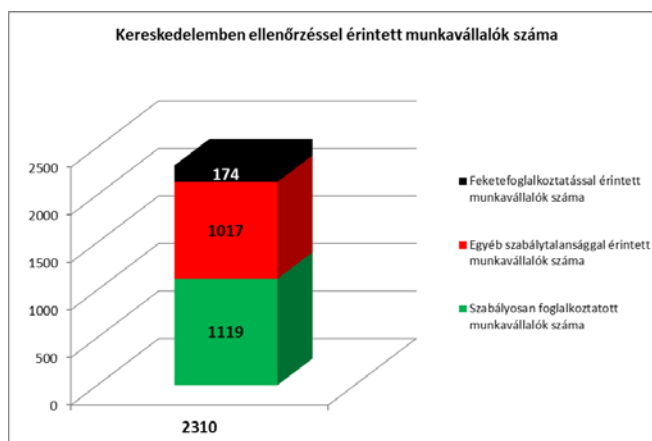
A mezőgazdaság területén működő vállalkozások a feketefoglalkoztatás mellett számos alkalommal sértik meg a munkaidővel, a munkaidő-nyilvántartással kapcsolatos előírásokat, de előfordul munkabérrel, illetve a jogviszony megszűnésével összefüggő igazolás kiadásával kapcsolatos jogsértés is.

Példa: Csongrád-Csanád vármegyében a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság - bejelentés alapján - ellenőrzés alá vont egy mezőgazdasági szövetkezetet, amely a bizonyítási eljárás ideje alatt felszámolás alá került. A lefolytatott eljárás eredményeképpen a hatóság 1 fő esetében (nyugdíjas munkavállaló egyszerűsített jogviszonyban) bejelentés nélküli foglalkoztatást állapított meg, továbbá 30 fő esetében megállapította a munkaviszony megszűnésével összefüggő igazolás kiadására és elszámolásra vonatkozó szabályok megsértését. A munkavállalók több hónapon keresztül nem vagy csak részben, illetve több havi részletben

kapták meg fizetésüket. Végül a bérgarancia alapból sikerült részükre az elmaradt munkabért kifizetni.

c) Kereskedelem

2025. március 31-ig 989 db ellenőrzés esett erre az ágazatra (26,3 %). Az összesen 572 db intézkedés mellett 63 db munkaügyi bírságot szabott ki a hatóság 36 112 000 Ft összegben. Az ágazatban 2 310 munkavállalót vontak ellenőrzés alá, melyből 1 191 főt érintett szabálytalanság. Ebből 174 fő volt feketén foglalkoztatva.

Továbbra is a mikro-, kis- és közepes méretű munkáltatókat érinti a legtöbb hatósági ellenőrzés, a tapasztalatok szerint a multinacionális munkáltatók foglalkoztatási gyakorlata szabálykövetőbb, az ott előforduló hiányosságok többnyire adminisztratív jellegűek.

Mivel a főbb jogsértések szinte mindegyike előfordul a kereskedelmi ágazatban, ezért nincs tipikus szabálytalanság.

A foglalkoztatási gyakorlatban vétett hibák visszavezethetőek a szabályismeret, valamint a szabálykövetési hajlandóság hiányára is.

A munkáltatók a munkaidő-nyilvántartás szabályainak megsértését általában hiányos/hamis munkaidő-nyilvántartás vezetésével valósították meg, vagy egyáltalán nem is vezették, mert azt felesleges adminisztrációnak gondolták.

A jelenléti íveket általában hiányosan vezetik, több nap vonatkozásában nem tartalmaznak bejegyzést, amiket utólag töltenek ki, azonban az így rögzített adatok már nem a valós munkavégzést tükrözik, hanem a kötelező havi óraszámnak megfelelő és nyitvatartási időhöz igazított adatokat, elkerülve az esetleges pótlék fizetési kötelezettséget.

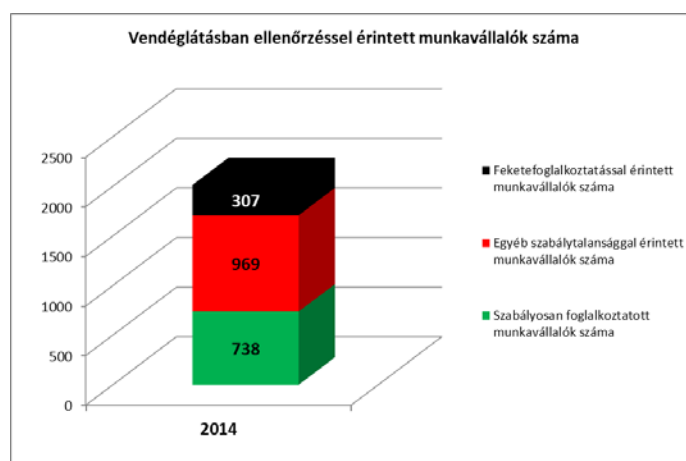
A munka- és pihenőidővel kapcsolatos jogsértések leggyakrabban az írásbeli munkaidő-beosztás hiánya, illetve a munkaidőkeretre vonatkozó törvényi előírások megsértése kapcsán fordultak elő (nem készül írásbeli beosztás, egyenlőtlen beosztás alapján munkaidőkeret vagy elszámolási időszak meghatározása nélkül foglalkoztatnak dolgozókat, illetve ha alkalmaz munkaidőkeretet, annak kezdő- és befejező időpontját írásban nem közlik a munkavállalókkal).

Példa: 2025. március 21. napján egy Bács-Kiskun vármegyei pékségben akcióellenőrzés keretében a Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-főkapitánysággal és az idegenrendészeti hatósággal közös ellenőrzés keretében foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés került

lefolytatásra. Az ellenőrzés időpontjában a foglalkoztatási helyszínen összesen 4 fő albán állampolgár, ill. 2 fő magyar állampolgár tartózkodott, eladói (kereskedői), betanított munkát végeztek. A helyszínen tartózkodó munkáltató elmondása szerint a 4 fő albán állampolgárt betanított pék munkakörben munkaviszony keretében alkalmazta, a 2 fő magyar állampolgár szintén munkaviszony keretében volt alkalmazva. Az OIF munkatársai a helyszínen megállapították, hogy a 4 fő albán állampolgár érvényes munkavállalási és tartózkodási engedéllyel van foglalkoztatva a fenti munkáltatónál. A helyszínen semmilyen munkaügyi dokumentum nem volt. A munkavállalók NAV bejelentése a helyszínen lekérdezésre került, miszerint 2 fő albán állampolgárságú munkavállaló adóhatósági bejelentése nem történt meg a munkakezdés előtt, mivel ez volt az első munkanapjuk, és még reggel nem lettek bejelentve. A munkáltató elmondása szerint a munkavállalók TAJ száma csak előző nap érkezett meg, és a könyvelőnek még nem szolt.

d) Vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás

2025. első negyedében a vizsgálatok 16,8 %-a (632 db) esett a vendéglátóiparra. A 846 db intézkedés mellett 107 db munkaügyi bírságot szabott ki a hatóság, összesen 63 522 000 Ft összegben. A 2 014 ellenőrzéssel érintett munkavállalóból 1 276 főt foglalkoztattak szabálytalanul. Feketefoglalkoztatás 307 főt érintett.

Az ágazatban minden főbb szabálytalanság előfordul, de jelentősebbek a munkaidővel, a munkaidő-nyilvántartással és a feketefoglalkoztatással kapcsolatos jogsértések. Előbbi szabálytalanságok rendszeresen összekapcsolódnak, hiszen vagy a munkavállaló dolgozik a megengedett munkaidőn felül (munkaidővel kapcsolatos szabálytalanság), vagy ami lényegesen gyakoribb, hogy ennek leplezése valósul meg szabálytalan nyilvántartással.

Az ágazatban leginkább a munkaidővel (644 fő) kapcsolatos szabálytalanságok fordulnak elő, azon belül is a munkaidő-beosztásra (384 fő) és a munkaidőkeretre (228 fő) irányadó szabályok megsértése a legjellemzőbb.

Megvalósulási formái közt megjelenik az írásbeli munkaidő-beosztás hiánya (a foglalkoztató a munkavállalókra bízta, hogy egymás között beszéljék meg, ki mikor fog dolgozni), illetve az a magatartási forma, hogy egyenlőtlen munkarend, munkaidő-beosztás ellenére munkaidőkeret nem alkalmaznak, de ha mégis, annak a kezdő és befejező időpontját nem közli írásban a munkáltató.

Munkaidő-nyilvántartással kapcsolatos szabálytalanságok (476 fő) is mérvadóak az ágazatban,

amely abban nyilvánul meg, hogy vagy hiányos/hamis nyilvántartást vezetnek a munkáltatók, vagy egyáltalán nem vezetnek azt.

Ebben az ágazatban is jellemzőek a munkabérrel kapcsolatos jogsértések (258 fő), amikor a munkáltató nem adja ki a bérelszámolást, írásbeli megállapodás hiányában készpénzben fizeti ki a munkabért vagy nem fizeti meg az esetleges bérpótlékokat a munkavállalók részére.

2025. I. negyedévben, ebben az ágazatban érintették a legmagasabb munkavállalói létszámot (44 fő) a szabadsággal kapcsolatos jogsértések.

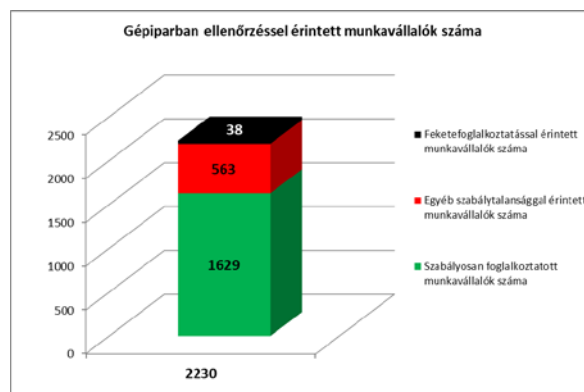
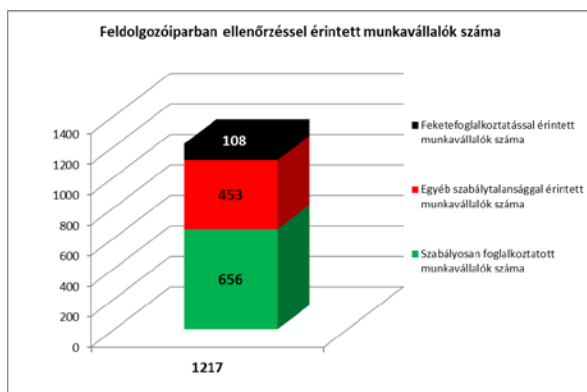
Csongrád-Csanád vármegyei tapasztalat, hogy - a munkáltatók elmondása szerint - az ágazatban továbbra is magasak a rezsiköltségek, a munkabérek, emiatt a foglalkoztatók törekvése a jövedelmük optimalizálása érdekében sok esetben a jogsértések felé irányul. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy megkísérlik a foglalkoztatók a klasszikus „fekete foglalkoztatást” azzal a reménnyel, hogy amennyiben ezt a hatóságok nem tárják fel, „olcsóbban kijönnek” a járulékok meg nem fizetésével.

Szintén Csongrád-Csanád vármegyében tapasztalta azt a hatóság, hogy egyes vendéglátó egységek „csak” kifőzdeként üzemelnek, vendégeket nem fogadnak, így ezen egységek munkaterületéről gyakran a hatóság nem is tud, zárt ajtók mögött zajlik a munka és csak bejelentés alapján szerezhet róla tudomást.

Példa: Panaszbejelentés alapján tartott helyszíni ellenőrzést a Csongrád-Csanád vármegyei hatóság egy a város külső részén üzemelő egységnél, ahol a foglalkoztatási helyszínen 6 fő munkavállaló tartózkodott és végzett munkát az egyéni vállalkozó részére. A 6 fő munkavállaló bejelentése sem munkaviszonyban, sem egyszerűsített foglalkoztatás keretében nem történt meg. Az egyéni vállalkozó a helyszínen elismerte a 6 fő bejelentés nélküli foglalkoztatását. A hatóság pár héttel később ismételt helyszíni ellenőrzést tartott a hivatkozott munkaterületen, ahol – 1 fő munkavállaló kivételével – ugyanaz az 5 fő munkavállaló végzett munkát, mint korábban, és ebből 3 fő munkavállaló bejelentése az adóhatóság irányába ismételten nem történt meg. A felvett tanú meghallgatási jegyzőkönyvek szerint több munkavállaló hónapokon át került bejelentés nélkül foglalkoztatásra.

e) Feldolgozóipar és gépipar

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság ebben a két ágazatban az ellenőrzések 8,1 %-át tartotta (301 db). A jogsértések miatt összesen 249 intézkedést hoztak; ebből munkaügyi bírság 54 db volt (211 784 608 Ft összegben). Ellenőrzés alá vontak összesen 3 447 munkavállalót, ebből szabálytalanul 1 162 munkavállalót foglalkoztattak, a feketefoglalkoztatás 146 főt érintett.

A feldolgozóipari ágazat ellenőrzése során nagyobb létszámot érintett a munkaidő-beosztásra, és a munkaidő-nyilvántartásra vonatkozó szabályok megsértés (ami sokszor nem tartalmazta a munkaidő kezdő- és befejező időpontját, vagy az adatok nem voltak valósak vagy naprakészen vezetettek), illetve a munkabérrel kapcsolatban leginkább a bérelszámolással kapcsolatos szabálytalanságok voltak jellemzőek.

A gépiparban a rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos szabálytalanságok érintettek nagyobb létszámot a 2025. I. negyedévében, de itt is felmerültek nyilvántartással, és feketefoglalkoztatással összefüggő jogsértések is.

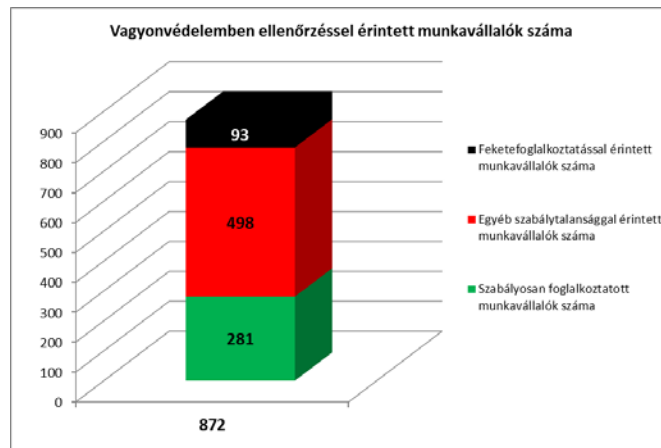
Harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatását érintő jogsértések 2025. I. negyedévében a feldolgozóiparban 39 főt, a gépiparban 10 főt érintettek.

Pozitív példa: A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei hatóság 2025. március 24-én helyszíni ellenőrzést tartott egy műanyag alapgyártással foglalkozó vállalkozás telephelyén a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Rendőrkapitányság munkatársaival. Az ellenőrzés során tanúként meghallgatásra került a kft HR vezetője, aki tanúvallomásában elmondta, hogy a telepen 5 fő ukrán állampolgárságú alkalmazott dolgozik. Az ellenőrzés időpontjában egyik munkavállaló sem volt jelen a munkahelyén, mert később léptek munkába. Az ukrán állampolgárságú munkavállalók közül 1 fő vegyészmérnök munkakörben, 1 fő vegyipari technológus, 3 fő pedig vegyipari asszisztens munkakörökben volt foglalkoztatva. Az ellenőrzés során, a helyszínen szabálytalanság nem került feltárássra.

Példa: Somogy vármegyében, 2025. január 14-én foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzést tartottak egy esztergáló üzemben, melynek során három fő munkavállalót tanúként hallgattak meg a hatóság munkatársai. Az egyik munkavállaló - tanúvallomása alapján - 2018. január 08. napjától írásba foglalt munkaszerződés alapján, forgácsoló munkakörben, havibér ellenében végzett munkát a munkáltató alkalmazásában, a munkáltató 2023. január 1-jétől szóbeli megállapodásuk alapján készpénzben fizeti ki a munkabért. A másik munkavállaló - tanúvallomása alapján - 2019. június 18. napjától írásba foglalt munkaszerződés alapján, lakatos munkakörben, havibér ellenében végzett munkát a munkáltató alkalmazásában, részmunkaidőben (heti 30 óra), a munkáltató 2023. január 1-jétől szóbeli megállapodásuk alapján készpénzben fizeti ki a munkabért. A harmadik munkavállaló - tanúvallomása alapján - 2016. április 01. napjától írásba foglalt munkaszerződés alapján, forgácsoló munkakörben, havibér ellenében végzett munkát a munkáltató alkalmazásában. A munkavállalók munkaidő-nyilvántartásai nem minden naptári napra vonatkozóan tartalmaztak bejegyzést, elmondásuk szerint elfelejtették beírni a munkavégzés kezdő és befejező időpontjait. A munkavállalók foglalkoztatásának bejelentése szabályosan megtörtént. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a munkáltató megsértette a munkaidő nyilvántartására és a munkabér védelmére vonatkozó jogszabályi előírásokat.

f) Nyomozási és biztonsági tevékenység

Az ellenőrzések 7,5 %-a (282 db) a személy- és vagyonvédelmi ágazatot érintette 353 db intézkedéssel. 37 ellenőrzés végződött 32 450 000 Ft összegű munkaügyi bírsággal. Az ellenőrzéssel érintett 872 munkavállalóból 591 fő volt valamilyen jogsértéssel érintve, 93 munkavállalót pedig feketén foglalkoztattak.

Továbbra is a súlyos munkaügyi szabálytalanságok jellemzik a vagyonvédelmi ágazatban tevékenykedő munkáltatókat, amelyeket többségében szándékosan követnek el. A bejelentés nélküli foglalkoztatás mellett a vállalkozások nem tartják be a munkaidővel, nyilvántartási kötelezettséggel, munkabérrel kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket.

Az összes ellenőrzött és feketén foglalkoztatott munkavállalóra kivetítve javulást mutat a feketefoglalkoztatás jelenléte a személy és vagyonvédelmi ágazatban, ami a 2025. I. negyedévben csupán 93 főt érintett, de továbbra is figyelemmel kell kísérni az ágazatban történő jogszerű foglalkoztatás alakulását.

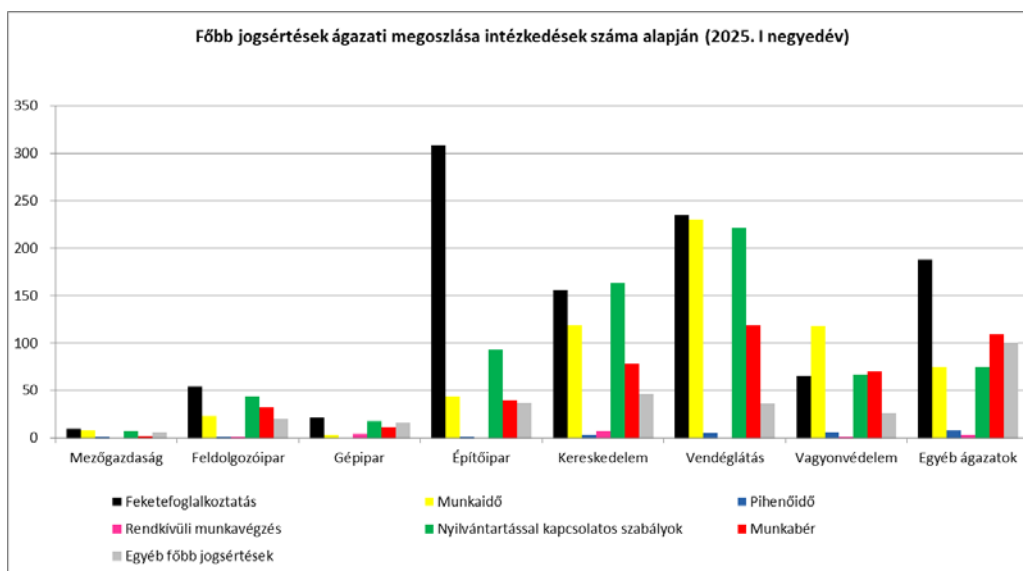
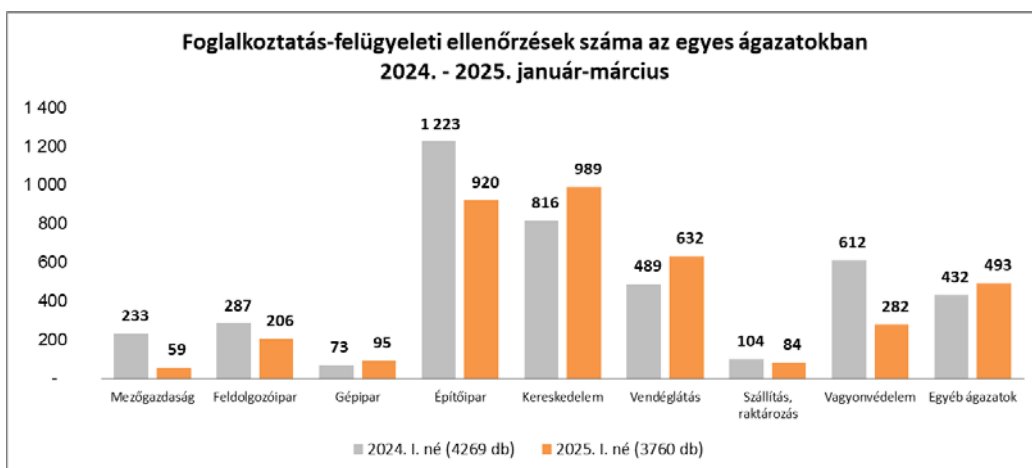
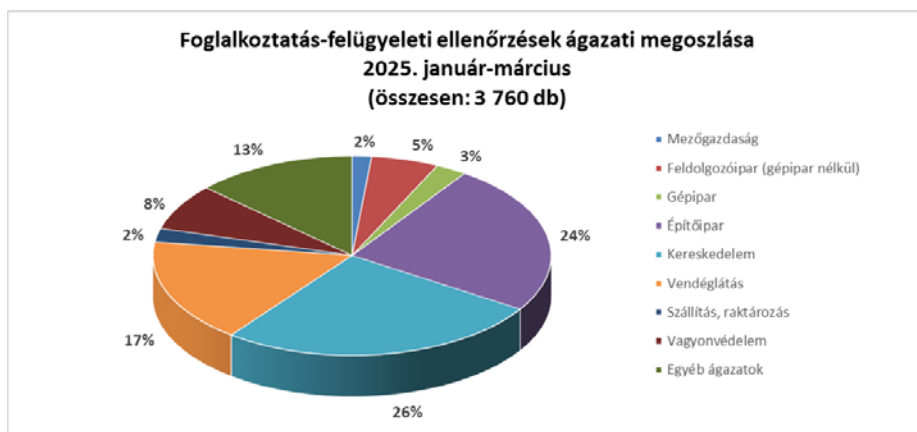
Az ágazatra általánosságban jellemző, hogy a foglalkoztatási helyszínen az eljáró kormánytisztviselők nehezen tudják beazonosítani a foglalkoztatót, mivel azzal - sok esetben - még a foglalkoztatottak sincsenek tisztában, mert a munkáltatók – a munkavállalók tudtán kívül - gyakran cserélődnek. Az ágazat „sajátossága” az is, hogy a foglalkoztatók sem a helyszíni ellenőrzés során, sem pedig azt követően nem együttműködőek, utolérhetetlenek, ha eleget is tesznek adatszolgáltatási kötelezettségüknek, az hiányos.

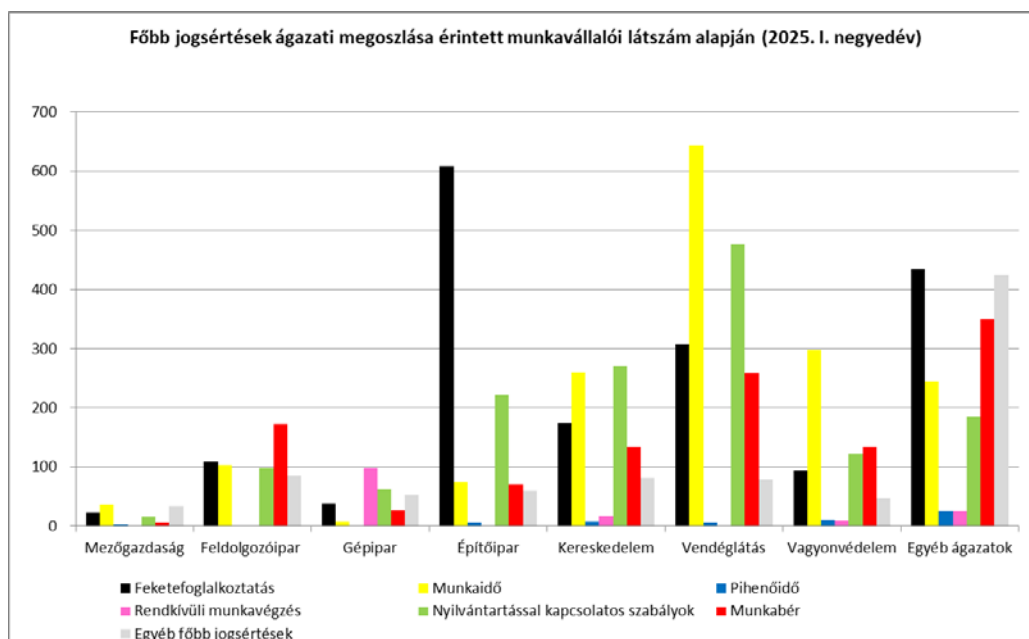
Hajdú-Bihar vármegyében úgy tapasztalta a hatóság, hogy a munkavállalók továbbra is tartanak a hivatalos jegyzőkönyvben történő nyilatkozattételtől, és csak informálisan hajlandók elmondani, hogy a kivett szabadságokat a munkáltató nem fizeti ki, illetve a különböző jogcímen járó pótlékokat sem ellentételezi, annak ellenére, hogy a munkaszerződésükben rögzítették a havi bért és az esetleges pótlékátalányt.

A ténylegesen teljesített munkaidő több esetben is jelentősen meghaladja a rendes havi munkaidő mértékét. Ennek egyik oka, hogy a munkáltatók gyakran automatikusan készenléti jellegű munkakörnek minősítik a munkavállalók munkakörét, még akkor is, ha az valójában nem felel meg a készenléti jellegnek. Ennek ellenére a munkáltatók több esetben is szabálytalanul alkalmazták ezt a foglalkoztatási formát, ami a munkavállalók számára jelentős anyagi hátrányt okoz a túlórák és a megfelelő pihenőidő kompenzációjának elmaradása miatt.

Pozitív példa: Egy Győr-Moson-Sopron vármegyei nyomozói, személybiztonsági tevékenységgel foglalkozó vállalkozásnál 2025. február 15. napján lefolytatott helyszíni foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés alapján megállapítást nyert, hogy a foglalkoztató 6 vagyonőr munkakörű munkavállalót foglalkoztatott legálisan, 3 főt írásba foglalt munkaszerződéssel, 3 főt pedig egyszerűsített foglalkoztatás keretében határidőben történt adóhatósági bejelentéssel. A foglalkoztató a munkavállalók rendes és rendkívüli munkaidejéről a munkavégzés helyén, a valóságnak megfelelő, naprakész munkaidő-nyilvántartást vezetett. A

foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés során nem került megállapításra munkaügyi jogszabálysértés. A hatósági ellenőrzés pozitív tapasztalata, hogy a foglalkoztatóval szemben nem került megállapításra munkaügyi jogszabálysértés, mivel a 2024. évben egy másik munkavégzési helyén adóhatósági bejelentés nélkül történő foglalkoztatás miatt munkaügyi bírság került kiszabásra.

4. Utóellenőrzés

Utóellenőrzés keretében elsősorban a jogviszony bejelentésére kötelező határozatok teljesítését vizsgálta a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság. Az ellenőrzések során feltárt feketefoglalkoztatás legalizálását a munkáltatók a legtöbb esetben már az ellenőrzést követően, annak hatására még a határozat meghozatala előtt, az eljárás során megtették.

Az utóellenőrzések során a jogerőre emelkedett, feketefoglalkoztatás tárgyában kiadmányozott döntések alapján 1 076 munkavállaló jogviszonyának rendezése volt vizsgálható, mely létszám 87 %-ának utóellenőrzése teljesült.

A jogerőre emelkedett, feketefoglalkoztatás tárgyban kiadmányozott határozatok alapján 523 munkáltató volt vizsgálható, ebből a foglalkoztatók 93 %-ának utóellenőrzése teljesült.

A tapasztalatok szerint azok a munkáltatók nem teljesítik a határozati kötelezések végrehajtását, akik már az alapeljárás során sem voltak együttműködőek, az átvett idézésekre nem jelentek meg, a küldemények „nem kereste” vagy „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkeztek vissza.

A „feketefoglalkoztatással” kapcsolatos **utóellenőrzésnek** azért van **jelentősége**, mert a kötelezés végrehajtásával megvalósul az ellenőrzés célja. A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság ezáltal tud **hozzájárulni a törvényes munkahelyek számának növeléséhez, a munkavállalók alapvető jogainak** (biztosított jogviszony, tényleges szolgálati idő rögzítése, egyéb jogviszonyhoz kapcsolódó szabályok betartatása, stb.) **védelméhez, az állami bevételek növeléséhez, valamint a tisztességes verseny érvényre juttatásához és a jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentéséhez.**

5. Társhatósági ellenőrzések

A **társhatóságok közreműködésével** 2025. március 31. napjáig **450** foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzés zajlott, mely **az összes vizsgálat 12 %-át jelenti.**

A rendőrséggel való sikeres együttműködés a 2025. évben is tovább folytatódik, március 31-ig 142 közös ellenőrzést bonyolítottak le a hatóságok közösen. A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság általában olyan foglalkoztatók ellenőrzésekor kéri a rendőrség segítségét, ahol a munkavégzési hely jellege azt megkívánja, illetve ahol korábban a foglalkoztató megghiúsította vagy akadályozta az ellenőrzés megtartását.

A munkavédelmi hatósággal 168 esetben, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatósággal pedig 75 alkalommal történt közös ellenőrzés.

6. A közigazgatás szolgáltató jellegének érvényesülési formái

A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzéssel kapcsolatos állami irányítási feladatokat lát el, illetve részt vesz a munkaügyi előírások végrehajtásának elősegítését szolgáló **tájékoztató, felvilágosító tevékenység** ellátásában. A tapasztalatok szerint a munka világának szereplői a honlapon naponta akár több kérdést is feltesznek, melyekre adott válaszok ugyanott csoportosítva is megjelennek.

A munkaszüneti napok közeledtével például a munkáltatók, könyvelők nagy számban kérnek tájékoztatást a munkaszüneti napi munkavégzéssel kapcsolatosan.

A hatóság **2025. március 31-ig több, mint 150 db** honlapon (a hatóság külső honlapján működtetett tájékoztatás/felvilágosítás menüpont használatával), valamint postai és e-mail útján érkezett **kérdést, panaszt, valamint közérdekű bejelentést válaszolt meg**, emellett országosan **közel 400** ügyben adott tájékoztatást.

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság több vármegyében foglalkoztatási kiállításokon, saját rendezésű nyílt napokon, szakmai napokon adott felvilágosítást az érdeklődőknek mind a hatóság munkájáról, mind pedig a hatályos foglalkoztatási szabályokról, így a munkavállalók és munkáltatók szélesebb körű tájékoztatására is lehetőség volt.

Összegzés

- 2025. március 31. napjáig a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság országosan összesen **3 760 munkáltatót** ellenőrzött, a vizsgálatok során a **foglalkoztatók 66 %-nál tárt fel munkaügyi jogsértéseket**, amelyek az ellenőrzés alá vont **munkavállalók (14 122 fő) 51 %-át érintették**.
2024. első negyedévhez viszonyítva az **ellenőrzések számában** (2024. március 31-ig: 4 269 db) **csökkenés**, a **szabálytalan munkáltatók arányában** (2024. március 31-ig 64 %) **emelkedés** tapasztalható.
- Az **ellenőrzésbe bevont munkavállalók számában csökkenés** (2024. március 31-ig: 15 549 fő) látható, **arányaiban 6 százalékkal kisebb munkavállalói kört érintett** (2024. március 31-ig: 57 %) valamilyen **munkaügyi jogsértés** a vizsgált időszakban.
- Az első negyedéves ellenőrzési tapasztalatok szerint a **feketefoglalkoztatás aránya** a 2024. év hasonló időszakához képest **csökkent**, az ellenőrzött munkavállalók **12,65 %-át** (1 786 fő) érintette (2024. I. negyedév: 12,98 %, 2019 fő).
- A munkabérrel kapcsolatos szabálytalanságokon belül a megemelt összegű **minimálbér és garantált bérminimummal kapcsolatos szabálytalanságok továbbra is alig jellemzőek**.
- Az egyes ágazatokon belül ellenőrzött munkavállalókra vetítve **javult a feketefoglalkoztatás aránya a mezőgazdaság, a gépipar, a kereskedelem és a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás területén**, azonban a 2024. évi I. negyedévhez képest **növekedés tapasztalható az építőipari, a feldolgozóipari, a vagyoni védelmi ágazatokban**.
- A **javuló tendencia ellenére továbbra is az építőiparból kerül ki** – a korábbi ellenőrzési tapasztalatokhoz hasonlóan - **a legtöbb feketén foglalkoztatott munkavállaló**, ezt követi a vendéglátás, a kereskedelem, és a főbb ágazatokon kívüli úgynevezett „egyéb” ágazatok területe.